

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**MITOLOGIA CLÀSSICA I CULTURA
HISPÀNICA**

Coordinació: CLUA SERENA, JOSE ANTONIO

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	MITOLOGIA CLÀSSICA I CULTURA HISPÀNICA			
Codi	101058			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Llengües Aplicades i Traducció i Grau en Filologia Hispànica	4	OBLIGATÒRIA	Presencial
	Grau en Filologia Hispànica	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	3		3
	Nombre de grups	1		1
Coordinació	CLUA SERENA, JOSE ANTONIO			
Departament/s	FILOLOGIA I COMUNICACIÓ			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	<p>DISTRIBUCIÓ CÀRREGA DOCENT SEGONS PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA (La docència que es farà serà híbrida o mixta. Així, de les 3 hores que tenim assignades a aquesta assignatura com a hores de docència a l'aula normalment, sols en farem 1,5h.)</p> <p>1a. Part</p> <p>Definició del mite Els mites sobre l'origen del món. El mite de les edats Els déus olímpics Els principals cicles mítics Els grans herois Les grans heroïnes La Mitologia de la Península Ibèrica El mite a Grècia i Roma: usos i interpretacions La interpretació dels mites</p> <p>2a. Part</p> <p>Introducció: Presència de la mitologia grecollatina al llarg de la història de la cultura.</p> <p>Presència de la mitologia grecollatina al llarg de la història de la literatura espanyola: Edat Mitjana i el Renaixement.</p> <p>Presència de la mitologia grecollatina al llarg de la història de la literatura espanyola: Barroc i Neoclassicisme.</p> <p>Presència de la mitologia grecollatina al llarg de la història de la literatura espanyola: Època contemporània.</p> <p>Presència de la mitologia grecollatina al llarg de la història de la literatura espanyola: Literatura hispanoamericana: aspectes fonamentals.</p>			

Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Idioma/es d'impartició	Castellà
Distribució de crèdits	3 crèdits (1a. Part temari assignatura) 3 crèdits (2a. Part temari assignatura)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
CLUA SERENA, JOSE ANTONIO	josepant.clua@udl.cat	6	Cita pr?via: josepant.clua@udl.cat principalment dilluns i dimarts, de 15-16 hores.

Informació complementària de l'assignatura

CONTINGUTS

El programa inclou dues grans àrees. En primer lloc s'estudia la Mitologia Clàssica en si mateixa: el concepte de mite i la matèria mítica que va crear l'Antiguitat Grecollatina: des dels mites que explicaven el naixement del món, fins a l'arribada del panteó olímpic, on vam assistir a la fusió de déus, herois i homes en una peculiar harmonia. També es fa un acostament a l'explicació que els mites clàssics han rebut en les diverses etapes de la llarga tradició cultural que han recorregut. En una segona part, s'estudia la presència de la mitologia grecollatina al llarg de la història de la cultura i la literatura espanyola

En cas de plagi, s'aplicarà el que estableix la 'Normativa de l'avaluació i la Qualificació de la Docència en els Graus i Màsters a La UdL'.

Informació sobre protecció de dades en l'enregistrament audiovisual en l'assignatura MITOLOGIA CLÀSSICA I CULTURA HISPÀNICA

De conformitat amb la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal, t'informem que:

- El responsable de l'enregistrament i l'ús de les teves imatge i veu és la Universitat de Lleida - UdL- (dades de contacte del representant: Secretaria General. Plaça Víctor Siurana, 1, 25003 Lleida; sg@udl.cat; dades de contacte del delegat de protecció de dades: dpd@udl.cat).

- Les teves imatge i veu enregistrades s'utilitzaran exclusivament per a les finalitats inherents a la docència de l'assignatura.

- Les teves imatges i veu enregistrades es conservaran fins a la finalització del curs acadèmic vigent, i es destruiran en els termes i condicions previstes en la normativa sobre conservació i eliminació dels documents administratius de la UdL, i les taules d'avaluació documental aprovades per la Generalitat de Catalunya (<http://www.udl.cat/ca/serveis/arxiu/>).

- La teva veu i imatge és imprescindible per impartir la docència en aquesta assignatura, i la docència és un dret i un deure del professorat de les Universitats, que ha d'exercir amb llibertat de càtedra, com preveu l'article 33.2 de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre,

d'universitats. Per aquest motiu, la UdL no necessita el teu consentiment per enregistrar les teves veu i imatge amb aquesta exclusiva finalitat, d'impartir docència en aquesta assignatura.

- La UdL no cedirà les dades a tercers, llevat dels casos estrictament previstos en la Llei.

- Pots accedir a les teves dades; sol·licitar-ne la rectificació, supressió o portabilitat; oposar-te al tractament i sol·licitar-ne la limitació, sempre que sigui compatible amb les finalitats de la docència, mitjançant escrit tramès a l'adreça dpd@udl.cat. També pots presentar una reclamació adreçada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, mitjançant la seu electrònica de l'Autoritat (<https://seu.apd.cat>) o per mitjans no electrònics.

Objectius acadèmics de l'assignatura

En primer lloc s'estudia la Mitologia Clàssica en si mateixa: el concepte de mite i la matèria mítica que va crear l'Antiguitat Grecollatina: des dels mites que explicaven el naixement del món, fins a l'arribada del panteó olímpic, on vam assistir a la fusió de déus, herois i homes en una peculiar harmonia. També es fa un acostament a l'explicació que els mites clàssics han rebut en les diverses etapes de la llarga tradició cultural que han recorregut. En una segona part, s'estudia la presència de la mitologia grecollatina al llarg de la història de la cultura i la literatura espanyola.

Competències

Assignatura: Mitologia clàssica i cultura hispànica.

CB1 Poseer y comprender conocimientos en un área de estudio que parte de la base de la educación secundaria general, y se suele encontrar a un nivel que, si bien se apoya en libros de texto avanzados, incluye también algunos aspectos que implican conocimientos procedentes de la vanguardia de su campo de estudio

CB5 Saber desarrollar aquellas habilidades de aprendizaje necesarias para emprender estudios posteriores con un alto grado de autonomía

CG2-Analizar y evaluar un tema o materia, aplicando un razonamiento crítico y objetivo

CE11 Conocer la tradición cultural griega y romana, su entorno cultural y su relevancia en la literatura española.

CE13 Conocer y saber analizar de forma básica la literatura latina o griega, sus elementos teóricos y creativos, y reconocer su pervivencia en la literatura española e hispanoamericana.

CT1 Adquirir una adecuada comprensión y expresión oral y escrita del catalán y del castellano

CT5 Adquirir nociones esenciales del pensamiento científico

	C. BÀSIQUES	C. GENERALS	C. ESPECÍFIQUES	C.TRANSVERSALS
	CB1	CG2	CE11	CT1
	CB5		CE13	CT5

Continguts fonamentals de l'assignatura

DISTRIBUCIÓ CÀRREGA DOCENT SEGONS PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA

1a. Part

Definició del mite

Els mites sobre l'origen del món. El mite de les edats

Els déus olímpics

Els principals cicles mítics

Els grans herois
Les grans heroïnes
La Mitologia de la Península Ibèrica
El mite a Grècia i Roma: usos i interpretacions
La interpretació dels mites

2a. Part

Introducció: Presència de la mitologia grecollatina al llarg de la història de la cultura.

Presència de la mitologia grecollatina al llarg de la història de la literatura espanyola: Edat Mitjana i el Renaixement.

Presència de la mitologia grecollatina al llarg de la història de la literatura espanyola: Barroc i Neoclassicisme.

Presència de la mitologia grecollatina al llarg de la història de la literatura espanyola: Època contemporània.

Presència de la mitologia grecollatina al llarg de la història de la literatura espanyola: Literatura hispanoamericana: aspectes fonamentals.

Eixos metodològics de l'assignatura

La metodologia d'apropament als textos literaris i mitològics serà prioritàriament simbòlica i sociològic-estructuralista, amb elements d'historicisme.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Vegeu Distribució en Continguts (per parts)

Sistema d'avaluació

AVALUACIÓ:

2 exàmens i avaluació contínua.

Lliurament d'un treball de curs al final.

Es valorarà l'exposició d'un tema que prèviament es pactarà a classe.

A l'efecte de la qualificació final, la mitjana de les notes obtingudes en les proves parcials ponderarà 50% i l'examen final 50%.

L'obtenció en les proves parcials d'una nota mitjana de 8 o més punts farà possible l'alliberament de l'examen final, que, en cas de complir l'esmentada condició, serà voluntari. En cas d'acollir-l'alumne a la possibilitat d'alliberar l'examen final, la nota mitjana dels exàmens parcials, de 8 o més punts, representarà el 100% de la nota final.

L'examen final haurà de ser necessàriament aprovat per poder aprovar l'assignatura, de manera tal que una nota inferior a 5 (cinc) en aquest examen implica necessàriament la seva repetició en segona convocatòria, encara que la mitjana de la nota obtinguda en l'examen final amb la nota mitjana de les proves parcials és superior a 5 (cinc). Pel mateix, en cas d'obtenir-se una nota inferior a 5 (cinc) en l'examen final, tal nota no es farà la mitjana amb cap altra, sinó que valdrà com a nota final de l'assignatura. En cas de no haver-se alliberat de l'examen final, l'alumne que no es presenti a rendir-se en la primera convocatòria figurarà en acta com a "no presentat".

La nota mitjana de les proves parcials conserva la seva validesa i la seva ponderació també en cas de repetició de l'examen final a la segona convocatòria.

Powerpoint autor i exposició (1 p.) (es triarà per sorteig un autor del llibre La literatura grega y su tradición)				
Gravació personal de l'autor del llibre La literatura grega y su tradición que hagi estat adjudicat a l'alumne (0,50).	Exposic.Mite adjudicat pel professor	Examen 1	Examen 2	Treball o Essay Final
Resum/ Resumen Llibre/ Libro de El Rostre de la Medusa (0,50)				
Resums Mites: ex. Medea, Narcís i molts altres parcials que el professor proposarà i explicarà a classe o donarà com a feina extra a treballar a casa durant el curs (0,5 punt)				
Assistència a classe (1)				
Total punts (en total): Màxim 3,5 punts	0,5 punts	2,5 punts	2,5 punts	1 punt

Taula de activitats formatives i dedicacions horàries de l'alumne

activitat	CODIFICACIÓ / descripció / tipologia TPD	o	G	HP*	HNP
Classe magistral (M)		O1...O7		25	50
Seminari (S)					
Pràctiques (P)		O1...O7		20	30
Treballs (T)		O1...O7		10	10
Tutories (Tut)					
Altres (AA)				5	
				60	150

Bibliografia i recursos d'informació

- 1)

HUALDE PASCUAL, P. – SANZ MORALES, M. (coords.), *La literatura griega y su tradición*, Madrid, Akal, 2008.
- 2)

KALLENDRORF, C. W. (ed.), *A companion to the Classical Tradition*, Malden, Balckwell, 2007.

LAGUNA MARISCAL, G., "Literatura Comparada y Tradición Clásica", *AEF* 17, 1994, pp. 283-293.

LAGUNA MARISCAL, G., "La literatura clásica como referencia para la moderna: algunas reflexiones y pautas metodológicas", en J. M. CANDAU MORÓN – F. J. GONZÁLEZ PONCE – G. CRUZ ANDREOTTI (eds.), *Historia y mito. El pasado legendario como fuente de autoridad (Actas del Simposio Internacional celebrado en Sevilla, Valverde del Camino y Huelva entre el 22 y el 25 de abril de 2003)*, Málaga, Centro de Ediciones de la Diputación de Málaga, 2004, pp. 409-426.

LAGUNA MARISCAL, G., "De dónde procede la denominación Tradición Clásica? *CFC(L)* 24/1, 2004, pp. 83-94.

GARCÍA JURADO, F. – GONZÁLEZ DELGADO, R. – GONZÁLEZ GONZÁLEZ, M. (eds.), *La historia de la literatura grecolatina durante la Edad de Plata de la cultura española (1868-1936)*, prólogo de José Carlos Mainer, Málaga, Analecta Malacitana (Anejo LXXXVIII), 2010.

ALONSO MONTERO, J., "Textos griegos y latinos traducidos al gallego. Bibliografía", *Actas del III Congreso Español de Estudios Clásicos*, vol. II, Madrid, SEEC, 1968, pp. 9-17.

DOLÇ, M., "Fortuna di Virgilio nelle terre ispaniche", *La Fortuna di Virgilio: atti del convegno internazionale (Napoli, 24-26 ottobre 1983)*, Napoli, Giannini, Serie "Publicazioni del Bimillenario Virgiliano" 7, 1986, pp. 391- 415.

DÍAZ-REGAÑÓN, J. M., *Los trágicos griegos en España*, Valencia, Univ. de Valencia, Serie "Anales de la Univ. de Valencia (Cuaderno III. Filosofía y Letras)" 29, 1956.

POCIÑA PÉREZ, A., "Los estudios sobre Séneca en España durante el siglo XX", en M. Rodríguez-Pantoja (ed.), Séneca dos mil años después. Actas del Congreso Internacional conmemorativo del bimilenario de su nacimiento. Córdoba 1996, Córdoba, 1997, pp. 739-774.

SANMARTÍ BONCOMPTE, F., Tácito en España, Barcelona, Instituto Antonio de Nebrija, "Serie humanística" 2, 1951.

3)

ÁLVAREZ MORÁN, M.C. - IGLESIAS MONTIEL, R.M. (eds.), Contemporaneidad de los clásicos en el umbral del tercer milenio. Actas del Congreso Internacional Contemporaneidad de los Clásicos. La tradición greco-latina ante el siglo XXI (La Habana, 1-5 de diciembre de 1998), Murcia, Univ. de Murcia, 1999. • ASÍS GARROTE, M. D. DE, "Actualidad del mito en la literatura del siglo XX", Homenaje al profesor Antonio Gallego Morell, t. I, Granada, Univ. de Granada, 1989, pp. 143-161. • BAÑULS OLLER, J.V. - SÁNCHEZ MÉNDEZ, J. - SANMARTÍN SÁEZ, J. (eds.), Literatura iberoamericana y tradición clásica, Valencia, Univ. Autònoma de Barcelona/Univ. de València, 1999. • BAÑULS, J. V. – CEU FIALHO, M. DO – LÓPEZ, A. – MARTINO, F. - DE, MORENILLA, C. – POCIÑA PÉREZ, A. – SILVA, M. DE FÁTIMA (eds.), O mito de Helena de Tróia à actualidade, vol. I, Coimbra, Univ. de Coimbra / Univ. de Foggia / Univ. de Granada / Univ. de València, 2007. • BAÑULS OLLER, J. V. – CRESPO ALCALÁ, P., Antígona(s): mito y personaje. Un recorrido desde los orígenes, Bari, Levante Editori, Kleos 16, 2008. • BOITANI, P., L'ombra di Ulises: figure di un mito, Bologna, 1992. - La sombra de Ulises. Imágenes de un mito en la literatura universal, Barcelona, Península, 2001. • CAMACHO ROJO, J. M., "La tradición clásica en la literatura argentina del siglo XX", Florilib 17 (2006), pp. 57-84. • CRISTÓBAL, V., Mujer y piedra: el mito de Anaxárete en la literatura española, Huelva, Univ. de Huelva, Serie "Arias Montano" 58, 2002. • CID LÓPEZ, R. M. - GONZÁLEZ GONZÁLEZ, M. (eds.), Mitos femeninos de la cultura clásica. Creaciones y recreaciones en la historia y la literatura, Oviedo, KRK Ediciones, col. "Alternativas" 13, 2003. • DÍEZ DEL CORRAL, L., La función del mito clásico en la literatura contemporánea, Madrid, Gredos, Col. "Biblioteca Universitaria Gredos. Ensayos" 19, 1957 (19742). • FERNÁNDEZ-GALIANO, M., "Edipo por tierras de España", en B. GENTILI - R. PRETAGOSTINI, Edipo: il teatro greco e la cultura europea: atti del convegno internazionale (Urbino, 15-19 novembre 1982), Roma, Edizioni dell'Ateneo, Serie "Quaderni Urbinati di cultura clásica. Atti di Convegno" 3, 1986, pp. 135-161. • GARCÍA GUAL, C., "Ulises en la literatura española del siglo XX", Trivium 5, 1993, pp. 61-67. • GARCÍA GUAL, C., "Sobre la reinterpretación literaria de los mitos griegos: ironía e inversión del sentido", en D. VILLANUEVA - A. MANGAL - E. BOU (coords.), Sin fronteras. Ensayos de literatura comparada en homenaje a Claudio Guillén, Madrid, Castalia, 1999, pp. 183-194. • GARCÍA GUAL, C., "Los mitos griegos en la literatura", CLGyL 6 (2007), pp. 10-26. • GARCÍA JURADO, F., El arte de leer: Antología de la literatura latina en los autores del siglo XX, Madrid, Liceus, 2005. • GIL, L., "La tradición clásica en la literatura española", en PUIG RODRÍGUEZ-ESCALONA, M. (ed.), Tradició Clàssica. Actes de l' XIè Simposi d'Estudis Clàssics. Secció Catalana de la SEEC, Andorra, 1996, pp. 53-73. • GÓMEZ CANSECO, L. (ed.), Las formas del mito en las literaturas hispánicas del siglo XX, Huelva, Univ. de Huelva, 1994. • HERRERO CECILIA, J. – MORALES PECO, M. (eds.), Reescrituras de los mitos en la literatura: estudios de mitocrítica y de literatura comparada, Cuenca, Univ. de Castilla-La Mancha, col. "Estudios" 115, 2008. • LASSO DE LA VEGA, J. S., "El mito clásico en la literatura española contemporánea", Actas del II Congreso Español de Estudios Clásicos, Madrid, SEEC, 1964, pp. 405-466. [Reproducido en Id., Helenismo y literatura contemporánea, Madrid, Prensa Española, 1967, pp. 9-77]. • LÓPEZ, A. - POCIÑA, A. (eds.), Medeas. Versiones de un mito desde Grecia hasta hoy, 2 vols., Granada, Editorial Universidad de Granada, col. "Biblioteca de humanidades/Estudios clásicos" 14, 2002. • LÓPEZ FÉREZ, J. A. (ed.), La mitología clásica en la literatura española. Panorama diacrónico, Madrid, Ediciones Clásicas, col. "Estudios de Filología Griega" 11, 2006 [2007]. • LÓPEZ FÉREZ, J. A. (ed.), Mitos clásicos en la literatura española e hispanoamericana del siglo XX, 2 vols., Madrid, Ediciones Clásicas, col. "Estudios de Filología Griega" 12, 2009 [2010]. • LOSADA GOYA, J. M. (coord.), Mito y mundo contemporáneo. La recepción de los mitos antiguos, medievales y modernos en la literatura contemporánea, Bari, Levante Editori, 2010. • MARTÍNEZ GARCÍA, O., "Algunas apariciones del tema de Teseo en el siglo XX", Exemplaria 4, 2000, pp. 187-209. • MIMOSO-RUIZ, D., Médée antique et moderne. Aspects rituels et socio-politiques d'un mythe, Paris, Ophrys, 1982. • MIRALLES, C., "La literatura griega en las literaturas hispánicas", en J. A. López Férez (ed.), Historia de la literatura griega, Madrid, Cátedra, 1988, pp. 1208-1223. • MIRANDA CANCELA, E., La tradición helénica en Cuba, La Habana, Editorial Arte y Literatura, 2003. • ORTEGA VILLARO, B., "La locura de Orestes en la literatura española contemporánea", Florilib 10, 1999, pp. 251- 262. • PERPINYÀ, N., Las criptas de la escritura. Veinte interpretaciones de la Odisea, Madrid, Gredos, 2008. • POCIÑA, A. – LÓPEZ, A., Otras Medeas. Nuevas aportaciones al estudio literario de Medea, Granada, Editorial Universidad de Granada, col. "Biblioteca de humanidades / Estudios clásicos" 23, 2007. • POCIÑA, A. - LÓPEZ, A. (eds.), Fedras de ayer y de hoy. Teatro, poesía, narrativa y cine ante un mito clásico, Granada, Editorial Universidad de Granada, col. "Biblioteca de humanidades / Estudios clásicos" 25, 2008. • RODRÍGUEZ ALFAGEME, I. - BRAVO GARCÍA, A. (eds.), Tradición clásica y siglo XX, Madrid, Edit. Coloquio, 1986. • RUEDA, A., Pigmalión y Galatea: refracciones modernas de un mito, Madrid, Fundamentos, Col. "Espiral hispanoamericana" 35, 1998. • RUIZ ESTEBAN, Y., El mito de Narciso en la literatura española, Madrid, Univ. Complutense, 1990. • SOLÀ BONET, J. M., El somni de Grècia. La recepció catalana de la cultura clàssica, Berga, Edicions l'Albí, col. Idees 10, 2006. • STEINER, G., Antigones, New Haven, Yale University Press, 1996, 316 pp.- Antígonas: la travesía de un mito universal por la historia de occidente, Barcelona, Gedisa, 2000. TROUSSON, R., Le thème de Prométhée dans la littérature européenne, 2 vols., Genève, Droz, Serie "Histoire des idées et critique littéraire" 53, 2001 (3ª ed. corregida), 2001. • VALENTÍ FIOL, E., Els clàssics i la literatura catalana moderna, Barcelona, Curial, Col. "Biblioteca de cultura catalana" 4, 1973.

4)

ARCAZ POZO, J. L., "Pervivencia de Catulo en la poesía castellana", *Alazet* 14 (2002), pp. 13-39. • CONDE PARRADO, P. – GARCÍA RODRÍGUEZ, J. (eds.), *Orfeo XXI. Poesía española contemporánea y tradición clásica*, Gijón, Cátedra Miguel Delibes – Libros del Peixe, 2005. • GONZÁLEZ OVIES, A., "Mitos de ayer y poesía contemporánea", en *Mitos femeninos de la cultura clásica*, pp. 97- 122. • MARINA SÁEZ, R. M., "Penélope, Ulises y la Odisea en la poesía española contemporánea escrita por mujeres", *Tropelías* 12-14 (2001-2003), pp. 271-284. • ORTEGA VILLARO, B., "La Antología Griega en la poesía española contemporánea", *Minerva* 15 (2001 [2002]), pp. 207-218. • RODRÍGUEZ HERRERA, G., *La tradición clásica en los poetas canarios del grupo de los noventa: Paula Nogales, Pedro Flores, Tina Suárez, Federico J. Silva*, Valencia, Editorial Aduana Vieja, 2008. • Villena, L. A. de, "La respuesta clásica (El sesgo por la tradición en la última poesía española)", en *Id., Fin de siglo (El sesgo clásico en la última poesía española)*. Antología, Madrid, Visor, col. "Visor de Poesía" 293, 1992, pp. 9-34. • 2.2.2.2. Prosa.

5)

• CASCÓN DORADO, A., "Novela histórica e historiografía clásica", *RElat* 6, 2006, pp. 217-238. • DOMÍNGUEZ CAPARRÓS, J., "Bases para la definición del género novela histórica", en A. M. ALDAMA ROY (ed.), *De Roma al siglo XX*, Madrid, Universidad Nacional de Educación a Distancia, 1996, pp. 605-612. • FLORIO, R., "Trasiegos de la épica. Epopeya clásica y narrativa latinoamericana contemporánea", *RPL* 21 (1998), pp. 106-120. • GARCÍA JURADO, F., "Idealismo y parodia. Los cometidos complejos de la mitología clásica en la narrativa de Rafael Sánchez Mazas, Luis Goytisolo, Juan García Hortelano y Juan Marsé", *Eclás* XLIII, 2001, pp. 65-96. • MONTERO CARTELLE, E., "La novela histórica: presentación y problemática", en *De Roma al siglo XX*, vol. II, pp. 595-598. • SUÁREZ DE LA TORRE, E., "El mito griego en la narrativa hispana contemporánea", en *La mitología clásica en la literatura española*, pp. 791-803. • 2.2.2.3. Teatro.

6)

• AZCUE, V., "Antígona en el teatro español contemporáneo", *Acotaciones* 23, 2009, pp. 33-46. • BAÑULS, J. V. – MARTINO, F. DE – MORENILLA, C. (eds.), *El teatro clásico en el marco de la cultura griega y su pervivencia en la cultura occidental: IX. El teatro greco-latino y su recepción en la tradición occidental*, Bari, Levante Editori, col. "Le Rane. Collana di Studi e Testi" 43, 2006. • BAÑULS, J. V. – MARTINO, F. DE – MORENILLA, C. (eds.), *El teatro clásico en el marco de la cultura griega y su pervivencia en la cultura occidental: X. El teatro greco-latino y su recepción en la tradición occidental 2*, Bari, Levante Editori, col. "Le Rane. Collana di Studi e Testi" 46, 2007. • FLOECK, W., "Mito e identidad femenina. Los cambios de la imagen de Penélope en el teatro español del siglo XX", *FHisp* 27 (2005), pp. 53-63 [reproducido en *Estudios críticos sobre el teatro español, mexicano y portugués contemporáneo*, Hisdesheim, Olms, 2008, pp. 77-88]

7)

FUENTES GONZÁLEZ, P. P. – MANZANARES RUIZ, A., "Algunos casos de transmutación de los clásicos grecolatinos en el teatro español de final del siglo XX: Riaza, Miras, Pérez Estrada, Resino y Vega González", *AnMal* 33/1, 2010, pp. 87-120. • GARCÍA MÉNDEZ, J., "Notas sobre la recreación del mito de Ulises en el teatro español contemporáneo (1946- 1983)", en J. M. MAESTRE-MAESTRE – J. PASCUAL BAREA – L. CHARLO BREA (eds.), *Humanismo y pervivencia del mundo clásico: homenaje al profesor Antonio Fontán*, vol. IV, Alcañiz/Madrid, Instituto de Estudios Humanístico, Laberinto/CSIC, 2002, pp. 2057-2070. • GARCÍA PÉREZ, D. (ed.), *Teatro griego y tradición clásica*, México, Universidad Nacional Autónoma de México, Nova Tellus. Supplementum II, 2009. • KIDD, M., *Stages of Desire. The mythological Tradition in Classical and Contemporary Spanish Theater*, Pennsylvania, Pen. Univ. Press, 1999. • LÓPEZ, A. – POCIÑA, A., "Pervivencia de los modelos grecolatinos en el teatro español de los siglos XIX y XX", *Florilib* 18, 2007, pp. 145-201. • LÓPEZ, A. – POCIÑA, A., "La eterna pervivencia de Antígona", *Florilib* 21, 2010, pp. 345-370. • LÓPEZ FONSECA, A., "Rumor de clásicos: el grito de algunos autores invisibles del teatro español del siglo XX", *CFC(L)* 26/1, 2006, pp. 181-198. • MARTINO F. DE - MORENILLA, C. (eds.), *El teatre clàssic al marc de la cultura grega y la seua pervivència dins la cultura occidental: VIII. Entre la creació y la recreación. La recepción del teatro greco-latino en la tradición occidental*, Bari, Levante Editori, col. "Le Rane. Collana de Studi e Testi" 39, 2005. • MIRANDA CANCELA, E., *Calzar el coturno americano: mito, tragedia griega y teatro cubano*, La Habana, Ediciones Alarcos, 2006. • MONLEÓN, J., "Los clásicos griegos en la escena española contemporánea", en J. L. SÁEZ – J. MONLEÓN (eds.), *Clunia II. El actor trágico y el actor cómico en el teatro griego. Interpretación coral. El lamento de la tragedia griega antigua*, Burgos, Asociación Cultural de Teatro La Tarasca, 2006, pp. 47-63. • MORENILLA TALENS, C., *Los mitos griegos en el teatro español*, Valencia, Cátedra de Eméritos de la Comunidad Valenciana, col. *Debates Internos* 8, 2006. • MOUGOYANNI HENNESSY, C., *El mito disidente. Ulises y Fedra en el teatro español contemporáneo (1939-1999)*, Villagarcía de Arousa, Academia del Hispanismo, Mirabel, col. *Biblioteca de Theatralia* 4, 2006. • PACO SERRANO, D. DE, *La tragedia de Agamenón en el teatro español del siglo XX*, Murcia, Universidad de Murcia, col. "Cuadernos de teatro" 23, 2003. • PIANACCI, R. E., *Antígona: una tragedia latinoamericana*, Irvine, California, Ediciones de Gestos, col. "Historia del Teatro" 12, 2008. • ROMERA CASTILLO, J. N. (ed.) – GUTIÉRREZ CARBAJO, F. (colab.), *Dramaturgias femeninas en la segunda mitad del siglo XX: espacio y tiempo*. Actas del XIV Seminario Internacional del Centro de Investigación de Semiótica Literaria, Teatral y Nuevas

Tecnologías, Madrid, Visor Libros/UNED, 2005. • VILCHES DE FRUTOS, M. F., Mitos e identidades en el teatro español contemporáneo, Ámsterdam-New York, Rodopi, col. "Foro Hispánico 27", 2005. • VILCHEZ DE FRUTOS, M. F., "Mitos y exilios en la construcción de la identidad colectiva: Antígona en el teatro español contemporáneo", *Hispanística XX* 24, 2006, pp. 71-124. .

8)

CAMACHO ROJO, J. M., "La tradición clásica en las literaturas hispánicas: esbozo de un ensayo bibliográfico", *Florilib* 2, 1991, pp. 33-92. • CAMACHO ROJO, J. M., *La tradición clásica en las literaturas iberoamericanas del siglo XX: bibliografía analítica*, Granada, Editorial Universidad de Granada, col. "Biblioteca de humanidades / Estudios Clásicos" 17, 2004. • CAMACHO ROJO, J. M., "Bibliografía analítica sobre la tradición clásica en las literaturas hispánicas e hispanoamericanas del siglo XX, I: 2001-2005", *Florilib* 19 (2008), pp. 337-376. • CAMACHO ROJO, J. M., "La tradición clásica en las literaturas hispánicas e hispanoamericanas del siglo XX. Bibliografía analítica, II: 2006-2010" *Florilib* 22 (2011) [en prensa]. • CRISTÓBAL, V., "Mitología clásica en la literatura española: consideraciones generales y bibliografía", *CFC (L)*, 18, 2000, pp. 29-76. • CRISTÓBAL, V., "Pervivencia de autores latinos en la literatura española: una aproximación bibliográfica", *Tempus* 26, 2000, pp. 5-76. • GALÁN VIOQUE, G., "Bibliografía para el estudio de la pervivencia literaria de la mitología clásica", *Exemplaria* 4, 2000, pp. 227-245.